

FORENINGEN
NORDEN | ODDER
2025/26

Danmark Grønland Finland Island Norge Sverige Færøerne Åland

Program

Efterår 2025 og forår 2026

Norden - udfordringer og muligheder

I en verden præget af krig i Europa, cyberangreb mod de nordiske lande og en ændret global orden er det tydeligt, at Norden står over for enorme udfordringer. Ruslands fortsatte angreb på Ukraine, de hybride trusler, vi oplever, og USA's tilsyneladende tilbagetrækning fra internationale forpligtelser skaber uro og usikkerhed. Samtidig er vores økonomi og klimaudfordringer store, og vi må erkende, at vi i Norden skal blive mere selvforsynende og handlekraftige.

Den underliggende forudsætning for et tæt nordisk samarbejde, er, at vi styrker den kulturelle samhørighed. Desværre har denne del af samarbejdet været udfordret, men nu er det tid til at genoplive og styrke det, så vi kan skabe de bedst mulige forudsætninger for det nordiske samarbejde.

Europa fylder meget i den offentlige debat især på grund af EU, hvorimod Norden fylder meget lidt. Det er åbenlyst, at europæisk tænkning i høj grad har præget de nordiske samfund. Det europæiske grundmønster er overnationalt: det er tre døde kulturer, den græske, den kristne og den romerske, der lever i deres abstrakte arv. De tre døde kulturer er, som højskolemanden Jørgen Bukdahl formulerede det helt tilbage i 1944, grundlaget for, "vore følelser, vore reaktioner, associationer, vor viljes impuls, vor retsbevidstheds grundvold". Og Jørgen Bukdahl ser i den sammenhæng Norden som et forbillede for europæisk fællesskab, for netop i Norden gik forvandlingen fra en stavnsbunden almue til et frit folk helt ned i de strømførende lag. Netop i Norden blev 'det nationale' en levende realitet. Og dét skyldtes, at Norden i løbet af 1800-tallet gik fra at være stormagter til at blive småstater. Samtidig bristede drømmen om en samlet nordisk union. I

stedet blev 'det nationale' det bærende element. De nordiske folk blev skabt på et demokratisk grundlag, altså et grundsyn, der betragter alle mennesker som lige værdige på det grundlag blev de nordiske lande på trods af indbyrdes forskelligheder til gensidige partnere. I dét lys må Norden og Europa ses som to sammenhængende, men samtidig forskellige størrelser.

Det er ikke enten Europa eller Norden – vi er en del af begge dele.

Det er muligt at styrke det nordiske samarbejde samtidig med, at vi styrker det europæiske. Det gælder økonomisk, militært, socialt, men endnu vigtigere det kulturelle fællesskab, som danner grundlaget for al anden form for samarbejde.

Der tales meget om oprustning i denne tid, såvel økonomisk som militært. Vi bør også tale om åndelig oprustning, at det nordiske kulturfællesskab kommer til at fylde mere i skolerne, medierne og den offentlige debat i det hele taget.

Norden er vores kulturelle udgangspunkt og vores nærmeste allierede. Derfor bør vi styrke bevidstheden om det nordiske kulturelle fællesskab.

På de følgende sider præsenterer vi et, synes vi da selv, spændende og varieret program for efteråret 2025 og foråret 2026.

Det er vores håb, at mange af jer har lyst til at deltage i arrangementerne.

De bedste hilsner,
Aage Augustinus

Kalender

- 20.09.25** Middag samt foredrag om Sirius ved Anders Kjærgaard **Side 4**
- 02.10.25** Hallgrimur Helgason på Rude Strand Højskole **Side 5**
- 24.10.25** Film i Biffen "Solitude" **Side 6**
- 10.11.25** Skumringstime på Odder Bibliotek **Side 7**
- 27.11.25** Vulkanolog Rikke Pedersen, Islands vulkaner **Side 8**
- 04.01.26** Nytårsmatiné med Jørgen Rønsbo **Side 9**
- 25.02.26** Lars Hovbakke Sørensen, De baltiske lande
- før, nu og i fremtiden **Side 11**
- 26.03.26** Generalforsamling - Oplæg ved Torben M. Andersen **Side 12**
- 20.-22.05.2026** 2-dagstur til Sjælland/Fyn **Side 14**

Lørdag den 20. september, kl. 18.00

Middag og foredrag om

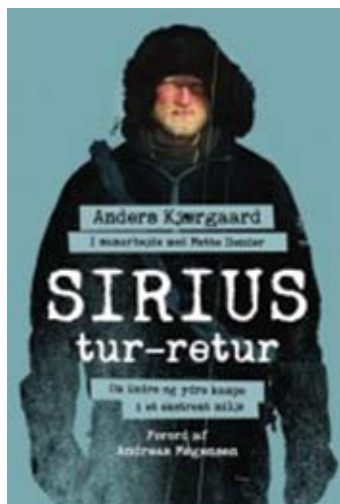
Sirius

Lørdag den 20. september kl.18.00 på Rude Strand Højskole

Pris for middag, kaffe og kage samt foredrag kr. 300,-
(ikke medlemmer: kr. 350,-)
(øl og vin kan købes til rimelige priser)

Vi starter kl.18.00 med en nordisk inspireret 2-retters middag og slutter aftenen med kaffe og kage. Indimellem er der foredrag ved Anders Kjærgaard om:

Slædepatruljen SIRIUS

Det er ikke svært at holde hovedet koldt, når temperaturen i værste fald kryber under -45 på de op til fire måneder lange slæderejser. Men det kræver også andre ting, når man indgår i den 12 mand store militære specialenhed, der hævder dansk suverænitet i nationalparken i Nordøstgrønland - et 18000 km langt operationsområde, der strækker sig langs kysterne og som er ca. fire gange større end Danmark. Slædepatruljen SIRIUS har eksisteret siden 1950, og selvom tiden dengang var en anden, er betydningen af patruljens opgaver ikke forældet. Snarere er betydningen øget med de senere års stigende fokus på det arktiske område og det geopolitiske magtspil, der aktuelt foregår i Grønland.

Anders Kjærgaard er cand.psych. og arbejder i dag som militærpsykolog i det danske forsvar. I marts 2025 udkom bogen **"Sirius tur-retur"**, som udfolder psykologien før, under og efter et ophold i Slædepatruljen.

Tilmelding: senest lørdag 13. september ved betaling på MobilePay 16 41 50

Torsdag den 2. oktober, kl. 19.30

Torsdag den 2.oktober kl.19.30

i Havsalen på Rude Strand Højskole. Arrangementet er et samarbejde mellem Rude Strand Højskole og Foreningen NORDEN Odder.

Foredrag med den islandske forfatter

Hallgrímur Helgason

Seks kilo sider kalder en af Islands absolut førende forfattere Hallgrímur Helgason sit foredrag, hvor han vil fortælle om sit forfatterskab.

Hallgrímur vil fokusere på sine mest kendte værker fra **Stormland** og **Lejemorderens guide til et smukt hjem**, **Kvinden ved 1000 grader**, **Søsyg i München** og **Tres kilo solskin** og **Tres kilo kæberaslere**.

Hvad er historierne bag disse bøger, og hvad betyder de for forfatterens liv? Kun én af romanerne er autobiografisk. Krævede dén en anden indsats at skrive? Dette vil forfatteren give svar på.

Hallgrímur vil desuden tale om sit forhold til sit moderland og den imponerende islandske litterære tradition.

I aftenens løb vil der blive serveret kaffe og te samt lidt sødt.

Pris: kr. 100,-

Tilmelding senest 18. september (der er 70 pladser - først til mølle).

Hallgrímur Helgason

Billet købes på nedenstående link:
<https://rudestrand.dk/hallgrimur>

Linket findes digitalt på vores hjemmeside: **Foreningen Norden Odder**

Fredag den 24. oktober, kl. 20.30

Filmaften

I samarbejde med Biffens filmklub, Den Smalle, vises den islandske film Solitude fra 2023.

Solitude er instrueret af Ninna Pálmadóttir. Filmen er hendes debut som instruktør.

Filmen handler om venskab på tværs af generationer. Gunnar bliver tvunget til at sælge sin bolig på landet og flytter modvilligt til hovedstaden. Her er han i starten meget isoleret, men knytter efterhånden et venskab med sin 10-årige nabo Ari. Den store aldersforskel mellem dem risikerer at fremkalde frygt og mistanke, men filmen viser den trøst og omsorg, en uventet forbindelse kan give for begge personer, der godt kan bruge lidt mere venskab i deres liv.

Filmen indledes med et kort oplæg.

Billetter kan reserveres i Biffen til ordinær billetpris.

Der er mulighed for at deltage i fællesspisning i Biffen kl. 19.30, hvor der serveres en anretning til 145 kr.

Tilmelding til spisning sker separat ved henvendelse til Biffen (tlf 86 54 00 77) senest onsdag den 22. oktober kl. 20.

Der er et begrænset antal pladser til spisningen efter først-til-mølle-princippet.

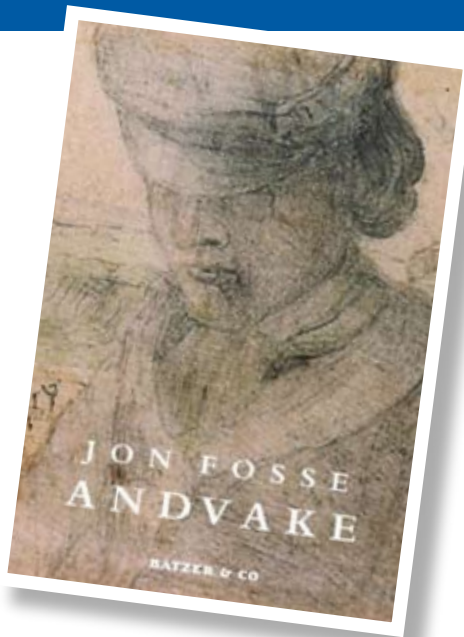
Mandag den 10. november, kl. 19.00

Skumringstime på Odder Bibliotek

På mere end 2000 biblioteker og andre samlingssteder i Norden og Baltikum samles tusindvis af tilhørere i skumringstimen kl. 19.00 for at lytte til en nordisk fortælling. Måske kan vi sætte verdensrekord i højtlesning, når vi på nøjagtig samme tidspunkt samles og lytter til nordisk litteratur.

Årets højtlesningsbog til Skumringstimen er den norske roman **Andvake** (2007) af den norske forfatter Jon Fosse, der i 2023 modtog Nobels Litteraturpris. Andvake er den første del af Trilogien, som Jon Fosse modtog Nordisk Råds Litteraturpris for i 2015.

I Andvake vandrer Alida og Asle rundt i Bergen og leder efter arbejde og et sted at bo. Alida er højgravid, men ingen er villige til at give dem et sted at over-

natte. De bliver mere og mere modløse, mens de går omkring i regnen, og det stadig bliver mørkere og koldere. Med sig bærer de minderne om en lykkeligere tid, dengang de mødte hinanden og straks mærkede, at de hørte sammen. Men dårlige minder blander sig, og gennem flere tilbageblik får vi indblik i, hvordan de to er endt alene i verden.

Oplæsning ved næstformand i Foreningen NORDEN Odder **Knud Warming**, der vil læse uddrag af Andvake.

Desuden vil der være sang og fællessang ved **ODDERKORET** under ledelse af Thomas Christiansen.

Herefter serveres der mjød og kommenskringler.

Knud Warming

Torsdag den 27. november, kl. 19.30

**Torsdag den 27. november kl. 19.30
i Odder Valgmenigheds forsamlings-
hus, Rørthvej 34.**

Mere end 30 aktive vulkanske systemer og jordskælv hver dag - det er hverdagen i Island. Men hvordan overvåger man vulkanerne og kan et udbrud forudsiges? Hvorfor forekommer der daglige jordskælv i et ellers fredeligt land som Island? Hvorfor er naturen i Island så ekstremt anderledes end i alle de andre nordiske lande? Og kan man bruge de vulkaner til noget?

Rikke Pedersen er geolog fra Aarhus Universitet og har en ph.d. i geofysik fra Islands Universitet. Hun har siden 2008 været leder af Nordisk Vulkanologisk Center - et fælles nordisk forskningscenter ved Islands Universitet der specialiserer sig i vulkanforskning. Hendes forskning har blandt andet inkluderet Eyjafjalljökull vulkanen forud for dens udbrud i 2010, der forårsagede aflysningen af mere end 100.000 flyafgange i Europa.

Kom og hør med om hvad det er der gør Islands landskab så enestående.

Entré: Kr. 75,- ikke medlemmer kr. 100,- incl. kaffe og kage.

Tilmelding: senest lørdag den 22. november ved betaling på MobilePay 16 41 50

Foredrag ved **Rikke Pedersen**, vulkanolog, geolog og ph.d. i geofysik.

Leder af Nordisk Vulkanologisk Center i Reykjavik.

Søndag den 4. januar 2026, kl. 14-16.30

Nytårsmatiné

i Odder Valgmenigheds Forsamlingshus

Så er det tid at mødes
og ønske hinanden

Godt Nytår!

Vi starter traditionen tro
med champagne og
kranskage.

Herefter vil Jørgen Rønsbo tage os med på et strejftog i Højskolesangbogen, hvor vi kommer omkring en række gode sange, der er med til at definere, hvem vi var, hvem vi er, og til dels hvem vi gerne vil blive.

Med hovedvægten på vores dejlige danske - nye og gamle - sange og med afstikkere til sange fra de øvrige nordiske lande.

Jørgen Rønsbo har en mangeårig tilknytning til den frie skoleverden og stor erfaring med at akkompagnere - og

fortælle om - sangene i mange sammenhænge. Har bl.a. været korleder gennem mange år samt aktiv musiker i forskellige sammenhænge.

Pris: kr. 75,-

Tilmelding senest lørdag den 27. december ved betaling på MobilePay 16 41 50

Kvickly

Odder

Nørregade 6, 8300 Odder
Tlf. 8780 2800

Åbningstider:
Alle dage kl. 8.00-20.00

Advokatfirmaet STRAUSS & GARLIK

Advokatfirmaet Strauss & Garlik dækker stort set hele det juridiske område, og vi er bl.a. eksperter indenfor:

Arveret • Familieret • Fast ejendom • Erhvervsret • Strafferet

Kontakt os på
telefon eller mail:

87 80 12 66

info@advohus.dk

straussoggarlik.dk

ODDER | AARHUS | AALBORG | HORSSENS | SVENDBORG | KØBENHAVN

Onsdag d. 25. februar 2026, kl. 19.00

De baltiske lande **- før, nu og i fremtiden**

Onsdag den 25. februar kl. 19.00
i Odder Valgmenigheds Forsamlings-
hus, Rørthvej 34

Foredrag ved:
lektor, ph.d, Lars Hovbakke
Sørensen, Professionshøjskolen
Absalon

Mange danskere kender mest de baltiske lande, Estland, Letland og Litauen, fra historien om, hvordan disse tre små lande frigjorde sig fra Sovjetunionen i begyndelsen af 1990'erne. Og mange i Danmark har derfor også en forestilling om, at de tre baltiske lande også på mange andre måder minder meget om hinanden. Men er det nu helt rigtigt? Hvis man dykker dybere ned i Baltikums og Østersøregionens historie, vil man opdage, Estland, Letland og Litauen har en meget forskellig fortid - både med hensyn til deres indre udvikling og med

hensyn til deres forhold til Danmark, Sverige, Rusland og det øvrige Europa. Ligesom der er store kulturelle, sproglige og religiøse forskelle mellem de tre lande.

I foredraget vil historiker, lektor, ph.d., Lars Hovbakke Sørensen fra Professionshøjskolen Absalon stille skarpt på forskellene og lighederne mellem de tre baltiske staters historie og bruge dette som udgangspunkt for sin analyse af de baltiske landes muligheder for at agere sammen med Norden og det øvrige Europa, både i den aktuelle internationale situation og i fremtiden.

Entré:

Kr. 75,- ikke medlemmer kr. 100,-
incl. kaffe og kage.

Tilmelding:

senest fredag den 20. februar 2026 ved
betaling på MobilePay 16 41 50

Torsdag den 26. marts, kl. 18.00

Generalforsamling

i Foreningen NORDEN Odder

Torsdag den 26. marts kl. 18.00 afholder
Foreningen NORDEN Odder den årlige generalforsamling
2025/2026
i Odder Valgmenigheds Forsamlingshus

Foreningen er vært ved et mindre traktement.
Herefter vil professor **Torben M. Andersen**, Aarhus Universitet holde oplæg om:

Grønlands økonomi og samfundsstruktur

Debatten om Grønlands mulige løsning fra Rigsfællesskabet fylder meget både i Grønland og i resten af rigsfællesskabet. Men hvad er perspektiverne, når man ser nærmere på landets økonomi og samfundsstruktur? Er det et realistisk scenarie, at Grønland kan hjemtage flere opgaver og på længere sigt skabe fundamentet for fuld selvstændighed?

Og er det i givet fald fiskeriet, turismen, minedriften eller noget helt andet, man skal satse på?

Torben M. Andersen har gennem mange år beskæftiget sig indgående med Grønlands økonomi og samfundsstruktur, og han vil i sit oplæg give et aktuelt perspektiv på de muligheder

Torben M. Andersen

og udfordringer, som det grønlandske samfund står over for.

Tilmelding:

(af hensyn til traktementet)
senest lørdag den 21.marts til
Inger Bak tlf. 21 42 31 59
Email: inger.bak@profibermail.dk

Onsdag-fredag den 20.-22. maj 2026

Nordentur i 2026

Nærmere oplysninger når vi har et færdigt program

Vi planlægger en rejse til Fyn/Sjælland med 2 overnatninger. Det endelige program er under udarbejdelse, men Nyborg Slot, Sct. Bendts Kirke i Ringsted og H.C. Andersens Hus i Odense er blandt de muligheder, som vi overvejer.

Rejsen vil foregå i dagene 20.-22. maj 2026

Ringsted: Sct Bendts Kirke

Nyborg Slot

2 LÆSEKREDSE

Foreningen Norden i Odder har to læsekredse, der mødes i kirkecentret.

Henvendelse til:
Clary Rasmussen på tlf. 29 62 06 61

Foreningen Norden

Foreningen Norden arbejder for øget samarbejde på kryds og tværs af de nordiske landegrænser.

I Odder afdelingen - stiftet 1944 - er der ca. 250 medlemmer.

Medlemskab i Foreningen Norden 2025/2026

Personligt	315 kr.
Husstand incl. børn til 18 år	410 kr.
Pensionist 65 år og førtidspension	215 kr.
Pensionistpar 65 år og førtidspension	260 kr.
Skolemedlemskab	495 kr.
Skolemedlemskab under 100 elever	200 kr.
Biblioteker	395 kr.

Bestyrelsen:

Formand **Aage Augustinus**
Kystvejen 176, Rude Strand,
8300 Odder tlf. 51 18 51 02
Email: aage-augustinus@mail.dk

Næstformand **Knud Warming**
Holsteinsgade 39, 8300 Odder
tlf. 27 78 28 61
Email: kcwarming@gmail.com

Kasserer **Hilda Kristensen**
Blegevej 33, 8300 Odder
tlf. 24 21 99 54
Email: hildaogleif@gmail.com

Sekretær **Jesper Hjort**
Solbrinken 12, 8300 Odder
tlf. 20 90 20 20
Email: jesper.hjort09@gmail.com

Erik Hedegaard
Skovlunden 1, Rude Strand, 8300 Odder
tlf. 30 25 90 89
Email: erhe@mail.tele.dk

Jørgen Søs Hejlsvig
Fyrrevænget 29B,
Hou, 8300 Odder
tlf. 22 48 59 54
Email: joergen@hejlsvig.dk

Jytte Christensen
Højvænget 226, 8300 Odder
tlf. 26 21 62 89
Email: vagnogjytte@gmail.com

Suppleanter:

Inger Bak
Boulevarden 21E, 8300 Odder
tlf. 21 42 31 59
Email: inger.bak@profibermail.dk

Else Marie Grand
Spongsvej 2, 8300 Odder
tlf. 61 46 34 60
Email: familiengrand@gmail.com